Deloitte.

Samen naar een mooie toekomst

Waarom samenwerking cruciaal is om Nederland en Europa weer positie te geven

6 oktober 2026

Quantum & AI Innovatiecentrum

“Wat u net hoorde, was ik niet. Het kostte een AI-model minder dan 10 seconden aan audiomateriaal.”

De Anatomie van Kwetsbaarheid

De vraag is niet óf we AI buiten de deur houden, maar onder welke voorwaarden we AI binnen durven te laten. Zonder technologische soevereiniteit bestaat er geen echte veiligheid.

Gemini Notebook

De Reframe: Van Reguleren naar Creëren

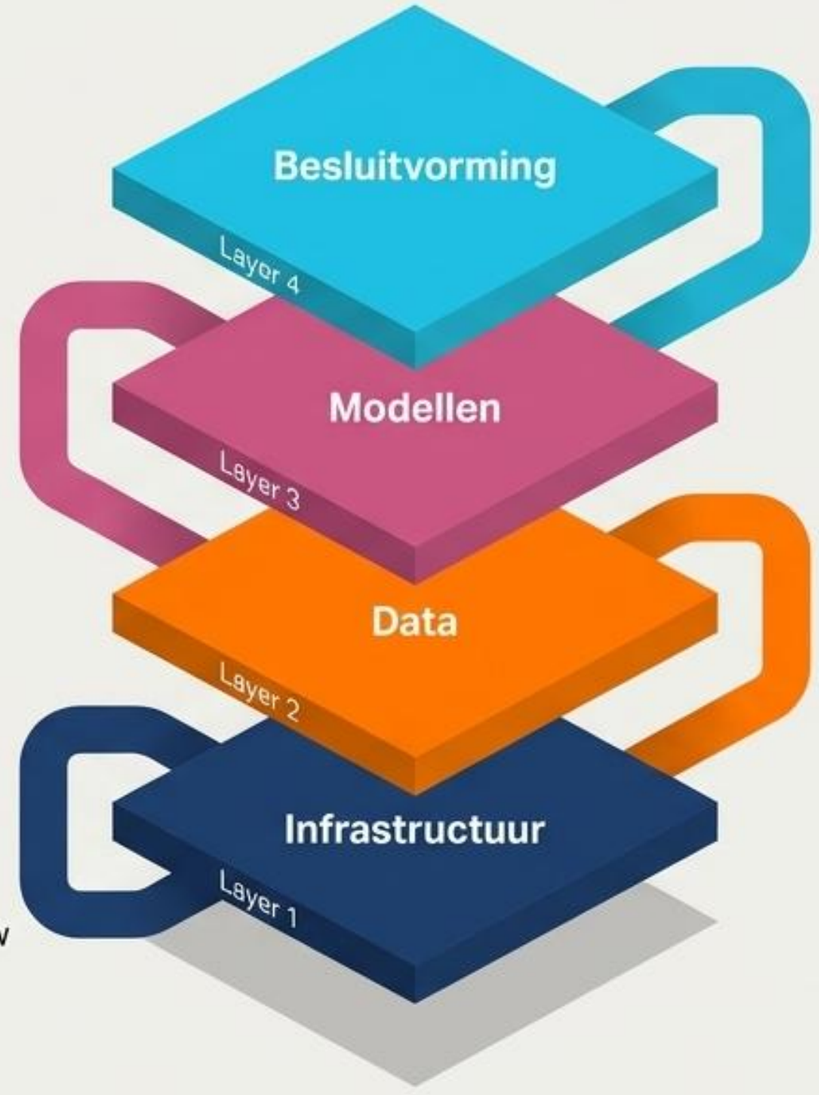
	Defensieve Veiligheid	Digitale Soevereiniteit
Focus	Muren bouwen & Risico's mitigeren	Eigen fundamenten bouwen & Waarde creëren
Aanpak	Reguleren van buitenlandse tech. De wedstrijd uit reguleren.	Creëren van 'Secure-by-Design' tech. De wedstrijd spelen.
Resultaat	Afhankelijkheid & Lock-in. Consumenten van andermans toekomst.	Autonomie & Concurrentiekracht. Bouwers van onze eigen toekomst.

Regulering via de EU AI Act is cruciaal, maar we mogen onszelf niet de **wedstrijd uit reguleren** terwijl we vergeten hem te spelen.

Gemini Notebook

Het Soevereiniteitscontinuüm

Geen zwart-witkeuze, maar strategische controle per laag.

De uitkomst
Waar we momenteel het sterkst reguleren via de AI Act.

High control

De motor
Noodzaak voor eigen, transparante Europese LLMs.

Low control

Onze grondstof
Vereist bescherming van publieke waarden.

Medium-low control

De basis.
Gedomineerd door top-3 buitenlandse cloud-aanbieders.

Critical/Very low control

We zijn op vrijwel alle onderliggende lagen consumenten geworden. Dit is een direct risico voor onze economische veiligheid.

Gemini Notebook

De Actie-Agenda: 4 Pijlers voor Soevereiniteit

Pijler 1: Brains
Talent behouden & aantrekken

Pijler 2: Capital
Groeikapitaal mobiliseren

Pijler 3: Infrastructure
Soevereine rekenkracht bouwen

Pijler 4: Ecosystem
Sectoroverschrijdende coalities

Gelijktijdige actie is vereist. Deze pijlers zijn geen losse initiatieven, maar versnellen elkaar in een vliegwieleffect.

Gemini Notebook

Pijler 1 & 2: Talent en Kapitaal

Brains

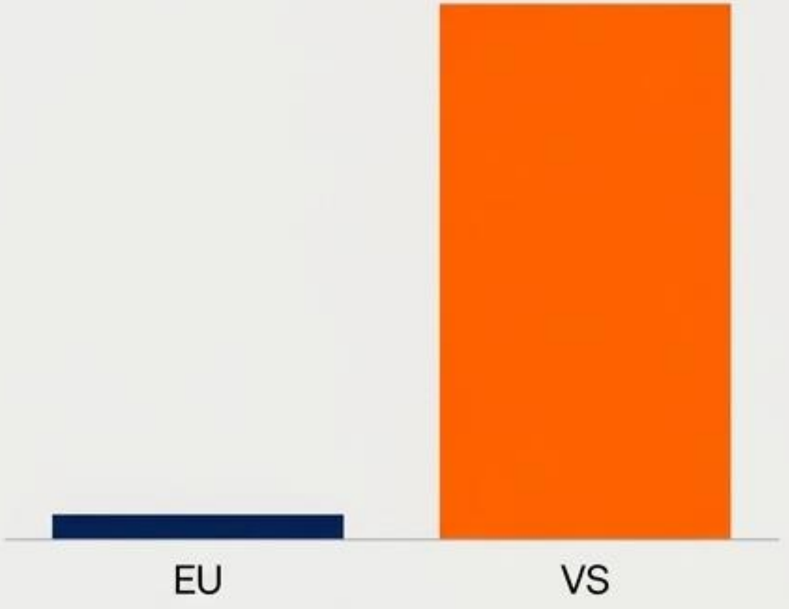

40 van de 147

Europese Unicorns zijn reeds vertrokken. (Bron: Draghi Rapport 2024)

We leiden briljante onderzoekers op, maar missen het klimaat om ze hier te laten bouwen.

Capital

6 tot 8 keer meer

durfkapitaal in de VS dan in de EU. (Bron: Nationaal AI Deltaplan)

Geen gebrek aan startkapitaal, maar een dodelijk tekort aan groeikapitaal. Startups worden opgekocht voordat ze de Champions League bereiken.

Gemini Notebook

Pijler 3: Soevereine Infrastructuur

De Cloud Paradox

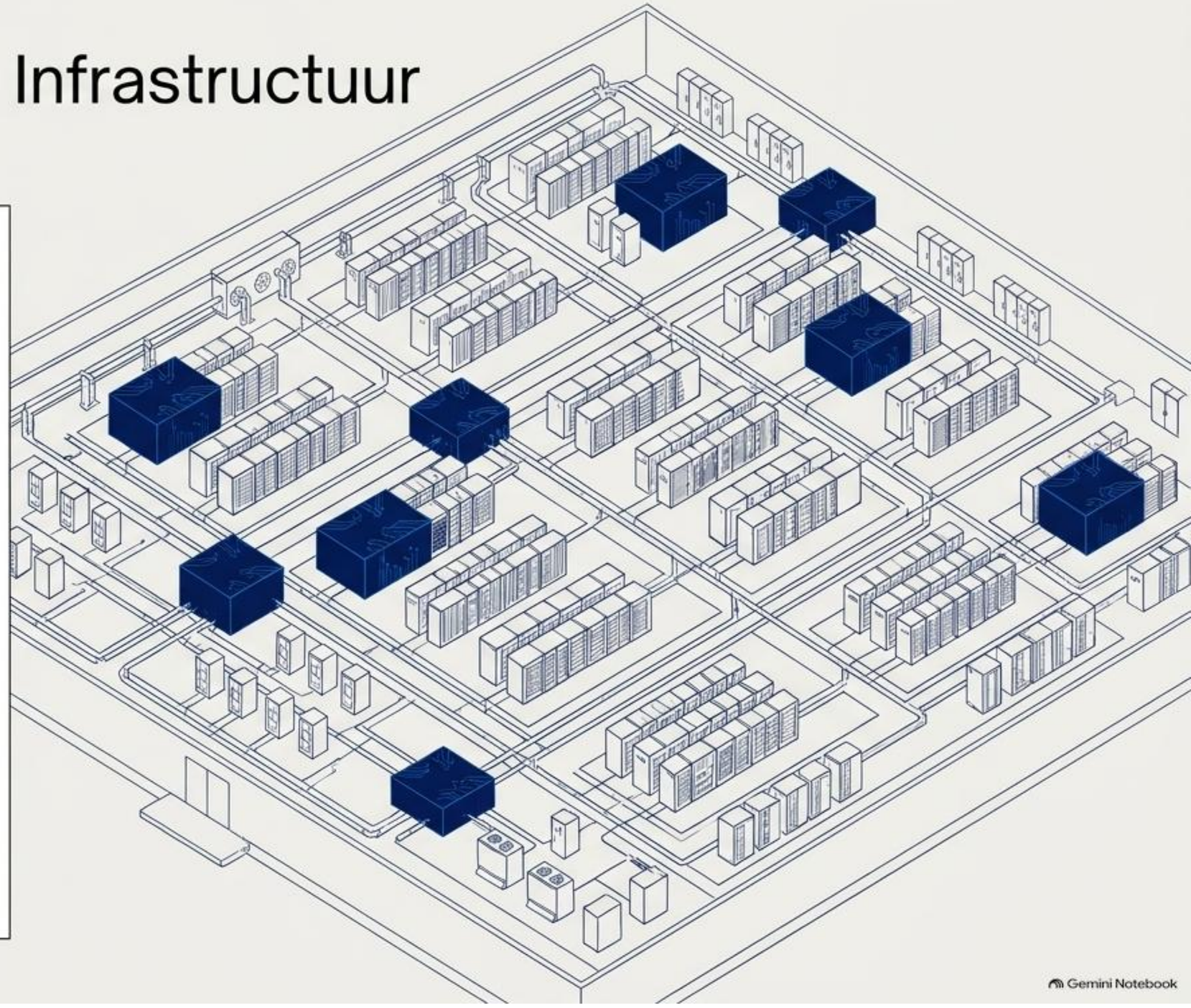
Nederland is de 4e grootste cloudmarkt van Europa, maar deze wordt volledig gedomineerd door Amerikaanse aanbieders. (Bron: WRR)

De Noodzaak

We kunnen niet soeverein zijn als al onze AI draait op buitenlandse infrastructuur.

De Oplossing

Investeren in eigen supercomputers, energiezuinige datacenters en soevereine chip-ontwerpen.

Gemini Notebook

Pijler 4: Sectoroverschrijdende Coalities

Van Natie naar Netwerk (Bron: WRR)

Innovatie stagneert in silo's. We moeten de sociale, organisatorische en ethische context verenigen. De ultieme versneller.

Gemini Notebook

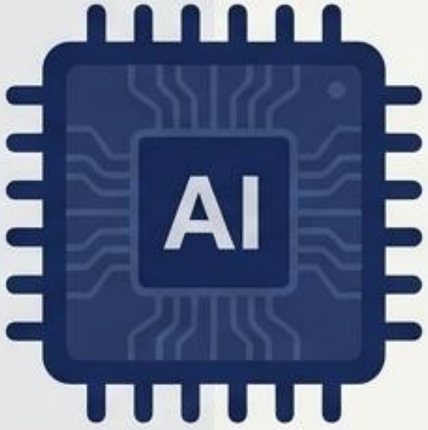
De Overheid als Vliegwiel: NADI

NADI: Nationaal Agentschap voor Disruptieve Innovatie

Een reservering van €500 miljoen om technologische doorbraken met grote impact te realiseren (DARPA-model).

De Eerste Vonk

De AI-Native Chip Design Challenge

€40 miljoen investering (in samenwerking met Duitsland).

De Impact

Keiharde Samenwerking

Stimuleert soevereine hardware en dwingt de academische wereld en de industrie tot structurele samenwerking.

Gemini Notebook

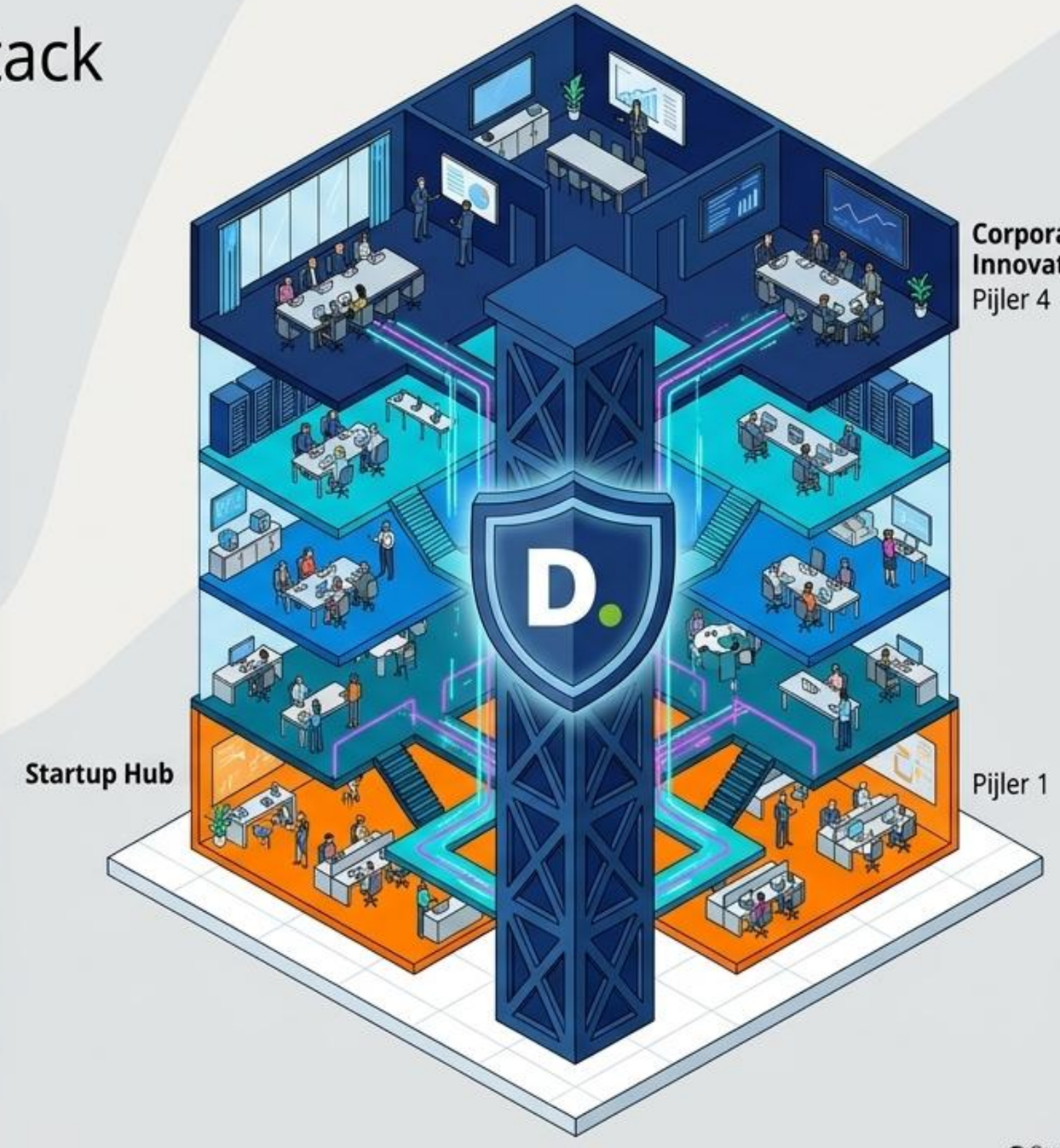
De Fysieke Manifestatie: The Stack

Context
Plannen op papier bouwen geen AI. The Stack in Amsterdam is de fysieke landingsplaats van onze ecosystem-visie.

De Verbinding
Brengt Startups (Pijler 1) direct in contact met Corporates (Pijler 4).

Deloitte's Rol
Als Founding Partner fungeren wij als de Trust-Katalysator.

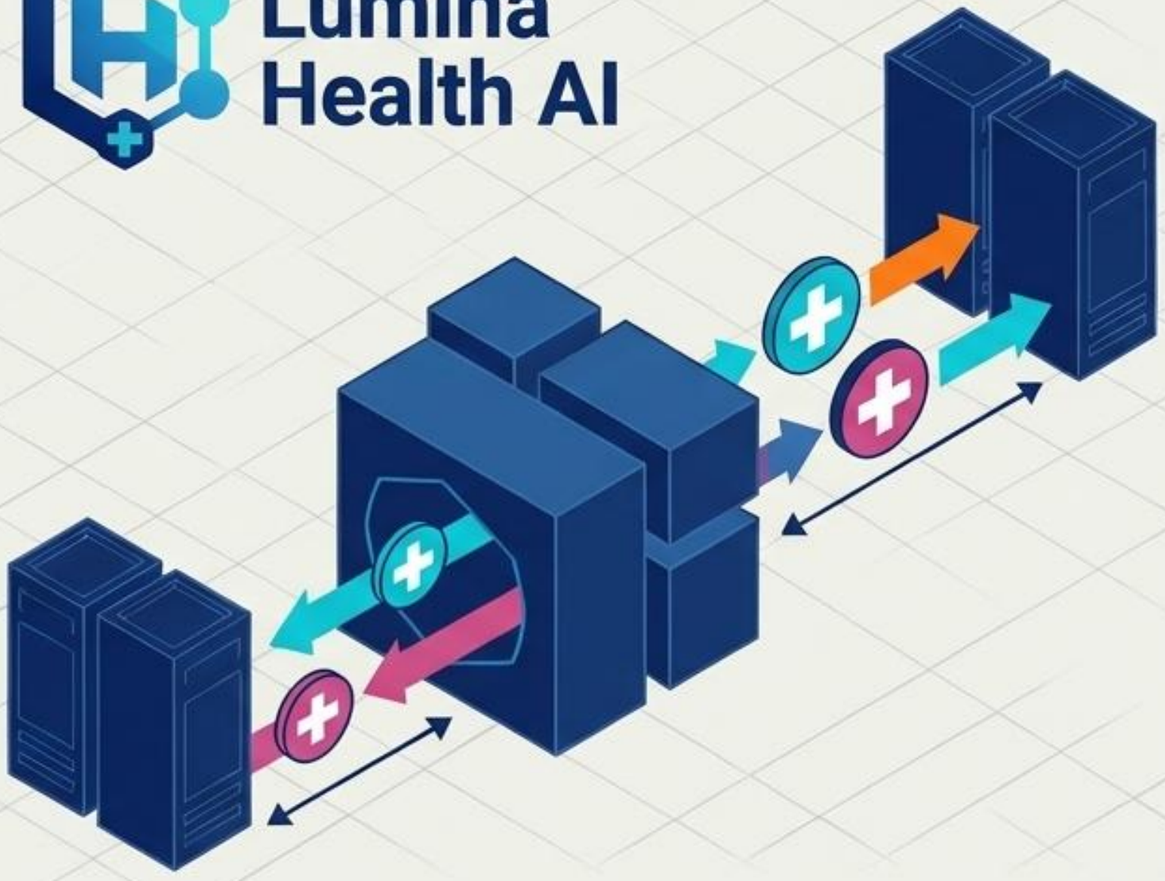
Waarde
Wij brengen expertise in EU AI Act compliance en cybersecurity. Wij zorgen voor 'secure-by-design', waardoor corporates het risico aandurven om met disruptieve startups op te schalen.

Gemini Notebook

Soevereiniteit in de Praktijk: Lumina Health AI

Lumina Health AI

De Missie

Patiëntdata decentraal en volledig versleuteld inzetten om levensreddende medische algoritmes te trainen, zonder dat de ruwe data ooit het ziekenhuis verlaat.

De Samenwerking

Binnen The Stack verbonden met het landelijke netwerk van academische ziekenhuizen, geauditeerd door de vertrouwensbrug van Deloitte.

De Impact

0%	40+	100%
Data-lek risico door privacy-by-design	Aangesloten medische centra	Europese Data Soevereiniteit

Een tastbaar bewijs dat Europese ‘secure-by-design’ AI niet alleen veiliger is, maar ook superieur in de markt.

Gemini Notebook

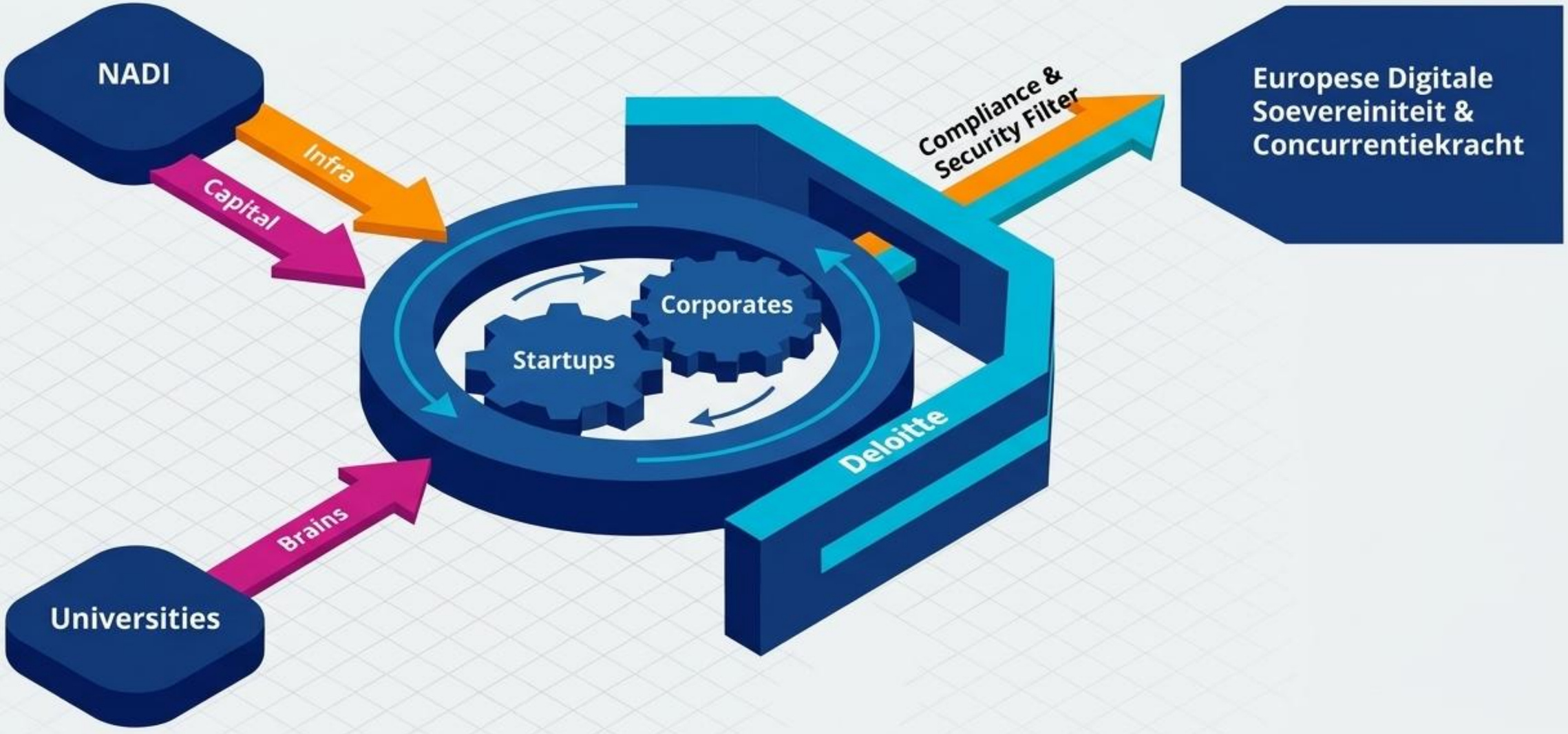

ubicloud

Dawnguard

ICONIC

De Ecosysteem Motor

Hoe alle pijlers samenkomen om soevereine AI te produceren

Gemini Notebook

De strijd winnen we niet met regels, maar met daden.

Aan de Overheid

Blijf disruptieve initiatieven zoals NADI steunen en treed op als gedurfde ‘launching customer’.

Aan Corporates / CISO’s

Stap uit de comfortzone. Werk samen in hubs zoals The Stack. Zie AI niet enkel als risico, maar co-innoveer.

Aan Startups

Blijf in Europa. De infrastructuur, het kapitaal en de partners bouwen we nú op om jullie te laten schalen.

Laten we stoppen met het reguleren van de toekomst van anderen, en beginnen met het bouwen van onze eigen toekomst.

Gemini Notebook

Quantum & AI Innovatiecentrum